การเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วม

องค์การบริหารส่วนตำบลเอราวัณ อำเภอแว้ง จังหวัดนราธิวาส

คำนำ

การมีส่วนร่วมของประชาชนถือเป็นหลักการสากลที่อารยะประเทศให้ความสำคัญ และเป็นประเด็นหลักที่สังคมไทยให้ความสนใจเพื่อพัฒนาการเมืองเข้าสู่ระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมตามหลักธรรมาภิบาลที่ภาครัฐ จะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนรับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ เพื่อสร้างความโปร่งใสและเพิ่มคุณภาพการตัดสินใจของภาครัฐให้ดีขึ้น และเป็นที่ยอมรับร่วมกันทุกๆ ฝ่าย และตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ จึงต่างให้ความสำคัญต่อการบริหารราชการอย่างโปร่งใสสุจริต เปิดเผยข้อมูล และการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าร่วมในการกำหนดนโยบายสาธารณะ การตัดสินใจทางการเมือง รวมถึงการตรวจสอบ การใช้อำนาจในทุกระดับ

ดังนั้น เพื่อประชาสัมพันธ์กระบวนการมีส่วนร่วมให้บริการต่างๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลเอราวัณ และให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก พ.ศ. ๒๕๕๘ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยมีเป้าหมายเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ลดต้นทุนของประชาชนและเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการของภาครัฐ สร่างความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ เปิดเผยขั้นตอนระยะเวลาให้ประชาชนทราบ องค์การบริหารส่วนตำบลเอราวัณ ได้จัดทำคู่มือสำหรับประชาชนในเรื่องการมีส่วนร่วมประชุมประชาคมเพื่อจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชนที่มาติดต่อราชการ รับทราบขั้นตอน ระยะเวลาในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของภาคราชการที่มาจากทุกภาคส่วนของสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วยเสีย และชุมชนท้องถิ่น จะช่วยทำให้เจ้าหน้าที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนได้ทราบความต้องการและปัญหาที่แท้จริง ลดความขัดแย้งและต่อต้าน ทั้งยังเป็นการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่เสริมสร้างให้ประชาชน ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจในประเด็นสาธารณะ ซึ่งเป็นบทบาทที่หน่วยงานภาคราชการ จะต้องดำเนินการให้เกิดขึ้น

องค์การบริหารส่วนตำบลเอราวัณ

การเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วม

สำนักปลัด มีหน้าที่ รับผิดชอบเกี่ยวกับงานราชการทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบล และราชการที่มิได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของราชการส่วนใดในองค์การบริหารส่วนตำบล งานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย รวมทั้งกำกับเร่งรัดการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามนโยบาย แนวทางและแผนงานการปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยแบ่งหน้าที่ในการบริหารงาน ดังนี้

๑. งานบริหารงานทั่วไป
๒. งานนโยบายและแผน
๓. งานกฎหมายและคดี
๔. งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๕. งานส่งเสริมการเกษตร
๖. งานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

กองคลัง มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานการจ่าย การรับ การนำส่ง การเก็บรักษาเงิน การตรวจสอบใบสำคัญ ฎีกางานเกี่ยวกับเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน เงินบำเหน็จบำนาญ เงินอื่นๆ งานเกี่ยวกับการจัดหางบประมาณ ฐานะทางการเงิน การจัดสรรเงินต่างๆ การจัดหาบัญชีทุกประเภท ทะเบียนคุมเงินรายได้ และรายจ่ายต่างๆ การควบคุมการเบิกจ่าย งานทำงบทดลองประจำเดือน ประจำปี งานเกี่ยวกับการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล และงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และที่ได้รับมอบหมายโดยแบ่งหน้าที่การบริหารงาน ดังนี้

๑. งานการเงิน
๒. งานบัญชี
๓. งานพัฒนาและจัดเก็บรายได้
๔. งานทะเบียนทรัพย์สินและพัสดุ

กองช่าง มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการสำรวจ ออกแบบ การจัดทำข้อมูลด้านวิศวกรรม การจัดเก็บและทดสอบคุณภาพวัสดุ งานออกแบบและเขียนแบบ การตรวจสอบ การก่อสร้าง งานการควบคุมอาคารตามระเบียบกฎหมายงาน แผนการปฏิบัติ งานก่อสร้างและซ่อมบำรุง การควบคุมการก่อสร้างและซ่อมบำรุง งานแผนงานด้านวิศวกรรม เครื่องจักรกล การรวบรวมประวัติ ติดตาม ควบคุมการปฏิบัติงานเครื่องจักรกล การควบคุม การบำรุงรักษา เครื่องจักรกล และยานพาหนะ งานเกี่ยวกับแผนงานควบคุมเก็บรักษา การเบิกจ่ายวัสดุ อุปกรณ์อะไหล่ น้ำมันเชื้อเพลิง และงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย โดยแบ่งหน้าที่ในการบริหารงาน ดังนี้

๑. งานก่อสร้าง
๒. งานออกแบบและควบคุมอาคาร
๓. งานผังเมือง
๔. งานไฟฟ้าสาธารณะ
๕. งานสารบรรณ

ขั้นตอนการ

กำหนดหัวข้อที่จะประชาคมให้ชัดเจน

กำหนดยะระเวลาและสถานที่ที่จะประชาคม

ประชาสัมพันธ์ให้ทุกคนทราบและเชิญเข้าร่วมประชาคม

จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์และสถานที่ให้พร้อม

เจ้าหน้าที่เตรียมตัวให้พร้อมในการประชาคม

ดำเนินการประชาคมตามกำหนดการ และสรุปผลการประชาคม

นำข้อมูลที่ได้มาจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

ทำไมต้องมีส่วนร่วมในการทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

เพื่อให้มั่นใจได้ว่า สิ่งที่สมาชิกในชุมชนมองว่า จำเป็นเร่งด่วน สำคัญ ห่วงกังกล เป็นปัญหา จะได้รับการตอบสนองหรือแก้ไขอย่างเป็นผล

หลักการสำคัญของการมีส่วนร่วม

๑. เปิดใจให้กว้าง รับฟังข้อมูลจากกันและกัน

๒. ทุกคนมีความคิด และในการคิดร่วมกันนั้นมีคุณค่ามากกว่าสิ่งอื่น
"ทุกความคิดมีคุณค่า" ที่จะให้ชุมชนของเรา พัฒนาได้อย่างยั่งยืน (คือ ทุกคนจะอยู่ดี กินดี ร่วมกันถึงลูกหลาน) จึงต้องเปิดโอกาสให้ทุกคน ได้เข้าร่วมกิจกรรม

๓. ทุกคนมีอิสรภาพในการมีส่วนร่วม

๔. ทุกคนต้องสามารถเข้าร่วมกิจกรรม และช่วยสร้างโอกาสให้เขามีความสามารถในการเข้าร่วมได้

๕. ทุกคนเสมอภาคกันในการแสดงความคิดเห็น ไม่มีใครมีอำนาจเหนือใคร ต่างก็เป็นหุ้นส่วนทางความคิด เพื่อการพัฒนาร่วมกัน

๖. ทุกคนมีจิตสาธารณะที่จะมามีส่วนร่วมเพื่อประโยชน์ของชุมชน ผลที่จะเกิดขึ้น

๑. แผนพัฒนาท้องถิ่นที่มาจากการมีส่วนร่วม ประชาชนจะเป็นความภาคภูมิใจของประชาชนเองเพราะมาจากความคิดของประชาชนที่เห็นพ้องต้องกันของทุกคน พื้นฐานของการคิดร่วมกัน คิดจากสิ่งที่อยู่ในชุมชน จะทำให้เกิดการมองไกล และความภาคภูมิใจในสิ่งที่ดีที่มีนั้นมากยิ่งขึ้น ทุกคนมีดี คิดดี เพื่อสังคม งบประมาณเป็นของทุกคน มาช่วยกันออกแบบว่า จะทำอย่างไร เพื่ออะไร อย่างไร ให้เกิดผลดีสำหรับทุกคน

๒. งบประมาณมีจำกัด แต่สามารถใช้ได้อย่างคุ้มค่า เพราะชาวบ้านมาช่วยกันคิดปรึกษาหารือร่วมกันออกแบบ อนาคตร่วมกัน ตัดสินใจร่วมกัน และติดตามผลการลงมือทำร่วมกัน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการมีส่วนร่วม

๑. ได้รับบริการสาธารณะที่ดีขึ้น ทั้งในด้านคุณภาพ มาตรฐาน ตรงกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นและสามารถเข้าถึงบริการสาธารณะได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

๒. มีบทบาทในการตัดสินใจและดูแล ตรวจสอบและสามารถสนับสนุนการดำเนินการกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อย่างเต็มที่

๓. มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การเสนอปัญหาและความต้องการของชุมชน การมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การไปเลือกตั้งผู้บริหาร/สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นการเสนอข้อบัญญัติและการถอดถอนผู้บริหารหรือสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและงบประมาณท้องถิ่น

แผนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๓ ระบุไว้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ต้องจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นของตนเองในระยะยาว เพื่อให้ทราบทิศทางและค่าใช้จ่ายในอนาคต และเพื่อให้การวางแผนยุทธศาสตร์ในระยะยาวถูกนำไปปฏิบัติได้จริง จำเป็นต้องจัดทำแผนงบประมาณที่ยึดผลสำเร็จของงานเป็นเป้าหมาย และมีลักษณะการจัดทำที่มีความต่อเนื่องแบบก้าวหน้า เพื่อสร้างความมั่นใจในการจัดสรรงบประมาณประจำปี

การดำเนินการ

เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาและงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้ทั้ง ๒ ฝ่าย คือ

ฝ่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผู้บริหารท้องถิ่นควรสนับสนุนให้มีการทำแผนชุมชนให้เกิดขึ้นในทุกหมู่บ้าน โดยการให้คำแนะนำในการจัดทำให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ สนับสนุนข้อมูลเพื่อการจัดทำแผนชุมชน สนับสนุนการจัดเวทีประชาคมอย่างสร้างสรรค์ และพิจารณาทำโครงการหรือกิจกรรมที่ต้องดำเนินการร่วมกับชุมชน นำโครงการหรือกิจกรรมที่เกิดขึ้น ความสามารถของชุมชนมาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น โครงการหรือกิจกรรมที่เป็นปัญหาความต้องการของประชาชนจากการจัดเวทีประชาคมอย่างสร้างสรรค์ จะต้องถูกบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในพื้นที่อย่างบูรณาการ และช่วยเชื่อมต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับปัญหาความต้องการของประชาน นำไปสู่การเห็นพ้องต้องกันและทำงานร่วมกันเป็นภาคีเครือข่ายการพัฒนาในพื้นที่ต่างๆ สร้างผลสัมฤทธิ์ที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ

ฝ่ายประชาชน

ควรเข้าร่วมการประชุมประชาคมอย่างสร้างสรรค์ทุกครั้งที่มีการจัดประชุมประชาคมเพื่อทำแผนพัฒนาท้องถิ่น หรือแผนอื่นๆ ซึ่งการประชุมประชาคมมักอยู่ในช่วงระหว่างเดือนตุลาคมถึงมีนาคมของทุกปีโดยที่ประชาชน หรือชุมชนควรรวมตัวกันจัดทำแผนของชุมชน หรือแผนของหมู่บ้านตนเองไว้ โดยใช้ข้อมูลจากที่เก็บเองหรือข้อมูลจากหน่วยงานอื่นๆ มาสนับสนุนการจัดทำแผนชุมชนด้วย นอกจากนี้ ยังต้องติดตามกระบวนการและขั้นตอนการยกร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น การพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะดำเนินการในช่วงระหว่างเดือนเมษายนถึงมิถุนายนของทุกปี ที่สำคัญ คือ ประชาชนควรจะต้องมีความรู้เรื่องกระบวนการพัฒนาและเขียนข้อเสนอโครงการ เพื่อได้เสนอโครงการที่ต้องการไปสู่หน่วยงานต่างๆ ได้ทันท่วงที

ประมวลภาพการเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วม
ในการดำเนินการนำไปสู่ผลสำเร็จในองค์กร

การดำเนินการประชุมผู้บริหารร่วมกับเจ้าหน้าที่พนักงานส่วนตำบล ประจำปี ๒๕๖๔

การดำเนินการประชุมผู้บริหารและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการมีส่วนร่วม
ของโครงการส่งเสริมการเรียนรู้สานสัมพันธ์ครอบครัวอบอุ่น ประจำปี ๒๕๖๔

การดำเนินการประชาคมในโครงการพัฒนาคุณภาพและบูรณาการแผนพัฒนาท้องถิ่น
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ (ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ยังไม่ได้ดำเนินการประชาคม เนื่องจากมาตรการ
ป้องกันและลดความเสี่ยงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙)